

bb 68. zászlóátadási ünnepség Mindszenten

mné szb La

1963. május 13.

A Mindszenti tiszavirág termelészövetkezet az 1962-es gazdasági évben elért kiváló eredményeivel elnyerte a minisztertanács vándorzászlaját, diszoklevelét, s 40 000 forint pénzüjalmat.

A kitüntetést és a jutalmat vasárnap a községi sportpályán rendezett ünnepségen komocsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja nyújtotta át pálnokó minálnak, a szövetkezet elnökének. az ünnepségen megjelent rózsá istván, a csongrád megyei pártbizottság titkára és kurucz mártón, a szentesi járási pártbizottság titkára. ott voltak a megyei, a járási tanács, valamint a helyi pártszervezet és tanács s a falu többi termelészövetkezetének a képviselői is. /mti/

--

bb 37. /urno kekkonen... 1. folyt./- szb

A hortobágyi állami gazdaságból debrecenbe vezetett a vendégek útja. délután megtekintették a történelmi nevezetességű református nagytemplomot. bejáratánál dr. bartha tiber, a tiszántúli református egyházkerület püspöke köszöntötte urno kekkonen-t és feleségét.

A kossuth lajos tudományegyetemre is ellátogattak a vendégek. az üdvözlés után dr. sulán béla, az egyetem rektora ismertette velük az egyetem történetét, munkáját, a finn egyetemekkel és tudományos élettel kialakult kapcsolatait, a finn-ugor kutatásokban betöltött szerepét. ezt követően megtekintették az egyetem könyvtárában rendezett finn könyvkiállítást. urno kekkonen a következő emléksorokat írta a kiállítás vendégkönyvébe: forró üdvözlés finnországból a debreceni egyetemnek, amely fontos szerepet tölt be a finn-magyar tudományos kapcsolatokban.

A vendégek ellátogattak az egyetem kollégiumába is. a finn államelnök az egyik tanulószobában barátságosan elbeszélgetett az ott időző negyedéves hallgatóikkal tanulmányaikról, terveikről és sok sikert kívánt munkájukhoz.

Este a nagyerdői szabadság üdülő szabadtéri színpadán a debreceni népi együttes ünnepi műsort mutatott be a vendégek tiszteletére. az előadást követően ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke vacsorát adott urno kekkonen-nek és felesége tiszteletére. /mti/

--

20.43/n

-34-

2145 Zoltán

-Vege-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 180-400, 240-400
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.



mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 14.

bb 1. rejtett világítás, légkondicionálás, mozgatható falak - milyen lesz a nemzeti galéria a várpalotában?

i lv/tm-lm ha

1963. május 14.

Mint ismeretes, a budai várban, az egykori királyi palota termeiben épül a magyar művészettörténet fellegvára, a muzeumok mellett itt helyezik el a nemzeti galériát is. pogány ö. gábor, a nemzeti galéria főigazgatója tájékoztatta az mti munkatársát a tervekről.

- a magyar nemzeti galéria - mondotta - a palota dunai szárnyának centrumába, a kupolacsarnokkal díszített középső épületbe költözik majd. az épületet kívülről eredeti formájában, vagyis neo-barokk stílusban állítják helyre, a belső termek kialakítása azonban a legmodernebb kivitelben készül. a látogatókat mintegy 25 méter széles lépcsőház fogadja, melynek tágas tereit, pihenőt új képzőművészeti alkotások bemutatására használjuk fel. a feljáró pihenőnél egy-egy nagyméretű gobelint, a kupolateremben pedig monumentális szobrokat helyezünk el. a galéria földszintjén szoborkiállítás lesz, s itt kap helyet az állandó grafikai kiállítás is. a mária-terézia-kori trónterem helyén a régi magyar festőművészet emlékeit, a középkori tábla-képeket és szárnyas-oltárokat mutatjuk be. az egykori bálterem helyén az új magyar képtár történelmi témájú festményeit láthatja a közönség. a galéria új otthonában láthatók lesznek majd azok a történelmi festmények, mint például madarász: dózsa kivégzése, vagy dobozija, amelyeket helyszüke miatt eddig nem tudtunk bemutatni.

-érdekes elképzelések vannak az új nemzeti galéria legkorszerűbb technikai berendezésére. a termekben ugynevezett szórt fényt alkalmaznak: a világító-testeket a falba rejtik oly módon, hogy azok a mennyezetre szórják fényüket, s onnan visszaverődve világítják meg a kiállított tárgyakat. a termeket mozgatható falakkal kívánják elválasztani. a statikailag nélkülözhetetlen tartófalakon kívül nem lesz fix válaszfal, hanem különleges megoldásokkal, emelőkkel és görgőkkel mozgatható paneleket alkalmaznak.

/folyt.köv./

- 1 -

le

bb 1. /rejtett világítás... I. folyt./-lm

- a galéria kiállítási terméinél és raktárainál rendkívül fontos a levegő egyenletes hőmérséklete és páratartalma. a festmények jelentős része igen gyorsan reagál a hőingadozásra, megrepedezhet és tönkremehet. éppen ezért az új helyiségeket olyan légkondicionáló berendezéssel látják majd el, amely nyáron és nyáron egyaránt biztosítja az állandó 18-20 fokos hőmérsékletet és a megfelelő páratartalmat - fejezte be nyilatkozatát pogány ö. gábor./mti/

--

bb 2. megkezdődött a fagyaltidény - két műszakban készül a jégrud

i st/tr szb vg

1963. május 14.

a tartós meleg idő beköszöntésének egyik legbiztosabb jele, hogy a fagyaltgépek immár teljes üzemmel dolgoznak, s a boltokban ismét a legkeresettebb cikkek közé került a jégkrém és a csokoládéval bevont jégrud. a csemege élelmiszerkereskedelmi vállalat üzeme naponta már tízezer jégrudat és majdnem háromezer tejszínes hópehely-krémet szállít. a vásárlók szerint azonban ez a mennyiség is kevés, ezért két műszakos termelésre tértek át, a műsítő édességek mennyiségét megkétszerezik. a tavalyi két és fél millió helyett az idén négy millió jégrudat hoznak forgalomba, ebből körülbelül hárommilliót csokoládé-, egymilliót pedig vanília töltéssel. /mti/

--

bb 3. május 19-én rendezik meg a budapesti diáknapok díszbemutatóját

i s/gk szb na

1963. május 14.

a tanév elején budapest több mint száz középiskolájában rendezték meg a kulturális vetélkedőket, majd azok kerületi döntőit. a kish Budapesti bizottsága és a fővárosi tanács oktatási osztálya a budapesti diáknapokon legeredményesebben szerepelt szövegek és együttműködések díszbemutatóját május 19-én rendezik meg a jókai színházban. itt adják át a győzteseknek az okleveleket, díjakat és a jutalmakat. /mti/

--

-2-

le

bb 4. idegenvezetés autósoknak a balaton vidékén

vid tr szb ki

1963. május 14.

a balatoni autós kirándulók részére a délbalatoni parti idegenforgalmi hivatal megszervezi az autós idegenvezetést. a kirándulók legtöbbje ugyanis nem tudja kellőképpen kihasználni a gépkocsi nyújtotta lehetőségeket és helyismeretek hiányában a nevezetesebb üdülőterületek jórészt nem keresi fel. tíz jelentkező esetén már megszervezik a turát, s legtöbben harmincan indulhatnak egy-egy csoportban. az első kétnapos turát május 20-21-én tartják.

egynapos kirándulásokat május 15-től szeptember 15-ig hetenkint többet is indítanak a déli part nagyobb üdülőtepeiről. a magánautósok csoportjával induló idegenvezető utközben megismerteti az érdeklődőket a legszebb helyekkel, a vidék műemlékeivel, muzeumaival és különféle nevezetességeivel.

a kétnapos turák résztvevői a befizetett díjért a szakszerű idegenvezetésen kívül a balatonszentgyörgyi csillag várban hideg vacsorát, éjszakai szállást és muzeumi belépődíjakat kapnak. /mti/

--

bb 5. mednyánszky és botticelli album a könyvhétre

i s/gg szb na

1963. május 14.

a képzőművészeti alap kiadóvállalata két új, gazdagon illusztrált kötetet jelentet meg az ünnepi könyvhétre. a botticelli albumot boskovits miklós szerkesztette, a mednyánszky lászló munkásságát bemutató könyvet pataki dénesné tanulmánya vezeti be. /mti/

--

-3-

le

bb 6. bölcsőde, klubhelyiség, nagyszabású fásítás - másfél milliós társadalmi munka a tizenhetedik kerületben

i hi/tm vm ha

1963. május 14.

a tizenhetedik kerületben szép hagyomány a társadalmi összefogás a környék fejlesztéséért. tavaly 40.000 órának megfelelő segítséget adott a lakosság, amit több mint százezer forint értékű tervezői, illetve művezetői munka egészített ki. az ideai községfejlesztési programban is jelentős hányaddal - körülbelül másfél-millió forint értékű társadalmi segítséggel - szerepel a helybeliek részvétele. a fontosabb tennivalók: korszerűbb kivitelű utakhoz alap készítése, az uttestet szegélyező, padkák rendezése, sóder-és salakterítés. sok kicsi sokra megy - alapon szervezik a kerület oktatási és egészségügyi intézményeiben szinte naponta adódó kisebb javításokat, karbantartásokat, de akad nagyobb feladat is, mint például a 40 személyes bölcsőde felépítése 250.000 forint értékű társadalmi hozzájárulással. a 4-es lakókerület klubhelyiséggel gazdagodik, a szabadtéri színpad helyén tereprendezés, továbbá különböző sportlétesítmények létrehozása szerepel még a programban.

a jövőben - okulva az elemi károk tapasztalatain - még szélesebb körben jelölik meg a társadalmi munka lehetőségeit. sürgős feladatként jelentkeznek például a bel-és árviztől megrongált árkok kitisztítása, állandó rendbentartása. a rákos-patak partját fel akarják tölteni a helyszínen kitermelt földdel, ezt a kerület ifjúsága végezné el. a 36 közút karbantartásánál a helybeli kisiparosok segítségét kívánják igénybe venni.

jelentős társadalmi munkára lesz majd szükség néhány távlati elképzelés megvalósításához is. a kerület levegője a közeli budapesti vegyiművek hatására időnként szennyeződik. ennek megszüntetésére olyan javaslat született, hogy a cinkotai- uton létesítsenek erdősávot, amely az üzemet bizonyos mértékig elzárná a lakott területtől. e terv megvalósításánál elsősorban a gyár dolgozóinak társadalmi munkájára számítanak./mti/

bb 10. tájékoztató táblák győri turisták számára

vid fm/tné vm fm

1963. május 14.

az idegenforgalmi hivatal győri kirendeltsége tájékoztató táblákat helyezett el a város forgalmasabb terein, a vasutállomásnál és a motor-presszónál. a térképes táblák tájékoztatják a kirándulókat, turistákat a város fő utvonalaival, műemlékeiről, fürdőző helyeiről és éttermeiről./mti/

8.05/a

- 4 -

10/2

bb.8. közelebb egy lépéssel az atommagok energiájának békés felhasználása felé

i/tz/a cz

1963.május 14.

a hazai tudományos körökben is nagy feltűnést keltett a hír, hogy szovjet tudósoknak sikerült 40 millió celsius fokú, köbcentiméterenkint 10 milliárd részecske sűrűségű plazmát előállítaniok és huzamosabb ideig „életben tartaniok,,.

amint a magyar plazmakutatók az mti munkatársának elmondották, ez az eredmény újabb lépéssel viszi közelebb az emberiséget egy új, szinte kimeríthetetlen energiaforrás birtokbavételéhez. ma is számos atomerőmű van már a világon, amely az uránium atommagok hasadásakor felszabaduló magenergiát használja, de ennek az energia-termelésnek széleskörű elterjedését sok tényező korlátozza. ilyen például, hogy a föld uránium készlete sokkal kevesebb, semhogy a jövő energiaszükségletét fedezni tudná. az atomreaktorok veszélyes üzemek, nemcsak azért, mert a bennük lejátszódó folyamat túlságos felgyorsulása robbanást okozhat, hanem mert rendkívül nagy mennyiség radioaktív hulladékot is „termelnek,, amelynek biztonságos „eltemetése,, már most is gondokat okoz. ezért keresik a tudósok világszerte azt a módszert, amellyel a megenergiákat más, olcsóbb és biztonságosabb módon lehetne az emberiség számára hasznosítani. ez a módszer a fúziós energia-termelés lenne, amely több könnyű atommagnak egy nehezebb atommaggá való összeépülésekor felszabaduló energiát értékesíti. a cél olyan eljárás kidolgozása, amellyel hidrogént héliummá lehet átalakítani úgy, hogy minden négy hidrogén atommagból egy hélium atommag keletkezzék.

ehhez azonban óriási, százmillió celsius fok körüli hőmérséklet és köbcentiméterenként legalább tízmilliárd részecske jelenléte szükséges, s ezeket a feltételeket a hidrogén-gázban - amely ezen a hőmérsékleten már „plazmaállapotban van,, - legalább annyira ideig kell mesterségesen fenntartani, amíg az egyre sűrűbben bekövetkező átalakulások - a fúziók - közben felszabaduló energia már meghaladja azt a mennyiséget, amely a folyamat fenntartásához szükséges. ebben az esetben ugyanis a termelt energia egy részét az átalakuláshoz szükséges külső körülmények további fenntartására, másik részét egyéb célokra lehet felhasználni.

a tudomány jelenlegi álláspontja szerint a plazmaállapot körülbelül egytized másodperces „életkorában,, válik önfenntartóvá. minthogy most már néhány századmásodpercig sikerült eljutni, a továbbiakban csak mintegy tízszeresére kell növelni a plazma „élettartamát,, s akkor csupán a technikai megoldások tanulmányozása és megvalósítása marad hátra ahhoz, hogy a fúziós magenergiát az emberiség szolgálatába állíthassuk.

/folyt.köv./
8.15/a

- 5 -

10/2

bb 8. /közelebb egy ... 1. folyt./ m

ennek pedig igen nagy előnyei volnának. a fúziós átalakulás közben ugyanis nem termelődik radioaktív salak, és robbanásveszély sincs, mert ha az átalakulás a kelleténél nagyobb mértékben felgyorsul, a folyamat önmagát „fojtja meg”, végül pedig ebből a „nyersanyagból”, a mai energiafogyasztást véve alapul, évmilliárdokra elegendő készletek állnak rendelkezésre, hiszen a víz minden haterjedik molekulájában van olyan nehéz hidrogénatommag, amely többmillió fokos hőmérsékleten aránylag könnyen egyesül héliummá, s így jól felhasználható fúziós energia-termelésre.
/mti/

bb 9. új strandlétesítmények várják a nyaralókat szegeden

vid/tné/m/ki

1963. május 14.

Szegeden a tiszán mind jobban kibontakozó víziélet is változatos szórakozási lehetőséget nyújt a város dolgozóinak, a nyári ünnepi hetek idején odalátogató sokezer vendégnek. évről-évre fejlődik az újszegedi strandfürdő, ahol a hat holdas, ligetes, homokos területen tavaly két nagy melegvizű medence épült. az idén felépül két nagy fürdőház. az 50 személyes modernvonalú fürdőházak, kacsalábon forgó várhoz, hasonlítanak majd, ugyanis magas betonlábakra épülnek, hogy a tiszta tavaszi nagy áradásai ne okozhassanak kárt bennük. a nyárra csaknem ezer személy számára újabb kabinsor készül zuhanyozóval, mosdóval. megkezdtek itt a gyermekek „paradicsomának” kialakítását is. ebben a részben pancsolómedencék, szélmalom-büfék, színes gombaernyők, kis sportpályák, hordozható virágágyak lesznek.

Megnyílt már a szőke tiszta hajószálló strandkosara és rövidesen megérkezik mohácsról - jugoszlávián át - az újabb nagy uszódház, amelynek építése csaknem négy millió forintba került. ebben is lesz uszókosár és nagy csónakgarázs. korszerűsítik az idén a tiszta szegedi partján épült ifjusági üdülőt és sporttelepet. rövidesen megnyílik a városi gőzfürdő kert-strandja is, itt zárt pálmakertet létesítenek, amely télen is a fürdőzők rendelkezésére áll majd. /mti/

8.30/a

- 6 -

KE

bb 7. két év alatt négy osztályból vizsgázott s most érettségizik

vid fm/tné vm fm

1963. május 14.

Máté Attila, a szegedi radnóti Miklós gimnázium második osztályos tanulója már kisgyermek korában rendkívüli tehetségnek bizonyult a matematikával kapcsolatos tantárgyakban. már általános iskolás korában középiskolások versenyein ért el sikereket. első gimnazista volt, amikor az első éves egyetemisták országos matematikai versenyét megnyerte. ma már egyetemi tanárok foglalkoznak vele és egyetemi szakkönyvekből tanul.

Máté Attila a művelődésügyi minisztérium engedélyével most második korában sikeres osztályvizsgákat tett a harmadik és negyedik osztály valamennyi tantárgyából is s a napokban már résztvevő az írásbeli érettségi vizsgákon. így minden valószínűség szerint ősszel az alig 17 éves fiú mint első éves egyetemista folytathatja tanulmányait. /mti/

bb 11. nyírják a birkákat

vid j vm ká

1963. május 14.

A kiskunság állami és termelőszövetkezeti gazdaságainak juhászataiban megkezdődött a birkanyírás. az idén több mint negyede millió állatról fejtik le a téli bundát. elsőnek a szalkszentmártoni kőstelepen láttak munkához a juhnyírók. a telep mintegy kétezres juhállományánál átlag 7-8 kilogrammos gyapjuhozamra számítanak.
/mti/

bb 12. az idén 15 új üzletet nyitnak a tiszaszederkényi új városban

vid gk vm ki

1963. május 14.

A tiszaszederkényi új városban eddig több mint 700 lakás készült el és az idén újabb 196-ot adnak át. a meglévő üzletek a 3500 lakosú város igényeit már nem tudják kielégíteni, ezért egy most elkészült épületben korszerű üzletsort létesítettek. itt 15 kereskedelmi egységet - többek között gyógyszertárat, keravill-, fűszer-, csemege-és húsboltot, valamint butorüzetet, fodrászatot és szabóságot rendeznek be. az új üzleteket folyamatosan az év végéig adják át. ezenkívül piacot is építenek, ahol a tanács kezdeményezésére a dolgozók társadalmi összefogással árusító pavilonokat készítenek a termelőszövetkezetek részére. a tiszaszederkényi új kenyérgyárban a közeli napokban megkezdik a sütési próbákat. a kenyérgyárban naponta csaknem 80 mázsa kenyeret sütnek, ami elég lesz a környező falvak ellátására is. /mti/

8.55/a

- 7 -

KE

bb 13. a közösség gondoskodása kilenc félárva gyermekről

vid fm/tné vm fm

1963. május 14.

a zala megyei becsehely községben élt a kilenc gyermekes balassa család. a legidősebb gyermek 1/ éves, a legkisebb 9 hónapos. édesanyjuk hosszú betegség után meghalt, s a kilenc gyermek magára maradt, mert apjuk az otthontól távol, a balatoni utépitésnél dolgozott. a falu népe, a becsehelyi termelőszövetkezetek, a községi tanács és más szervezetek nem hagyták magukra az árvákat. a termelőszövetkezetek pénzzel, élelmiszerral, ruhaneművel segítették őket.

a hír hallatára megmozdult a környék lakossága, valamint a nagykanizsai üzemek és társadalmi szervezetek is. a gyermekek azóta már gondos felügyelet alatt vannak, részben gyermekotthonba, részben kollégiumba kerültek, a kisebbeket pedig családok vették magukhoz. az illetékes szervek gondoskodnak arról is, hogy az apa gyermekei közelében, a városban kapjon munkát./mti/

bb 14. villanypásztor őrzi az ország legnagyobb üszöcsordáját

vid j vm ká

1963. május 14.

a lajta-hansági állami gazdaság csökkenő vizével öntözött 600 holdas legelőjére kihajtották az ország legnagyobb üszöcsordáját. a villanypásztorral huszholdas szakaszokra osztott legelőn addig marad kint a 880 üsző, amíg a dér fedél alá nem kényszeríti őket./mti/

bb 16. festői környezetben kapnak tábort az őrségi uttorók

vid di/tné vm ha

1963. május 14.

festői környezetben, apátistvánfalva határában kétszáz személyes tábort kapnak az őrségi uttorók. a kedves ajándék anyagi fedezetét társadalmi hozzájárulásból teremtették el: a környező falvak a községfejlesztési alap 6 százalékával járulnak a költségekhez, a társadalmi szervezetek pedig műsoros estjeik bevételét ajánlották fel a célra./mti/

9.35/a

- 8 -

bb 18. gyermekrajz-kiállítás győrtt

vid/fm/tné vm fm

1963. május 14.

a győri városi tanács művelődési osztálya összegyűjtötte a város óvodásainak általános és középiskolás tanulóinak rajzait, az iskolai szakkörök tagjainak festményeit s a legjobbakból kiállítást rendezett a győri műcsarnokban. több mint száz festmény és rajz tanuskodik arról, hogy a győri iskolák szakköreiben számos tehetséges fiatal tevékenykedik./mti/

bb 23. partszépítési munkák a balatonon

- irtják a nádat - az idén hat strand kap homokszőnyeget - balatonföldváron új strand nyílik

i sb/tr vm vg

1963. május 14.

a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalat dolgozói négy kotróhajóval megkezdték a balaton idei partszépítési munkáit. irtják a nádat, az új partfalak mögött feltöltik a talajt és homokszőnyeggel terítik le a strandok medrét. balatonföldváron a kotróval 160 méter hosszú és átlagosan 50 méter széles nádfalat téptek fel gyökerestől, hogy a fürdési idején kezdésre megnyithassák az új strandot. megtisztítják a nádtól a keszthelyi helikon strand környékét is.

balatonszéplakon most fejezte be a vállalat legnagyobb balatoni munkáját két szivattyús kotróhajó. a part kiegyenesítésével és feltöltésével több mint 30 holdnyi területet hódítottak el a tótól, hogy új szállodák épülhessenek ezen a helyen. hasonló munkát végeznek balatonakarattyan is, ahol mintegy 110 méterrel „tolják” beljebb, tehát szélesítik a tó partját. a balaton északi szélén viszont a kotrással lankásabbá teszik, vagyis lefaragják a fürdőhelyek medréken mélyülő partjait. az északi part fürdőzőinek sok bosszúságot okoznak a víz alatti kövek. a vállalat dolgozói azonban homokszőnyeggel takarják el ezeket a köveket a strandok medrében. a balatoni intézőbizottság és a veszprém megyei tanács megbízásából ebben az évben 6 helyen homokoznak. a nyár közepéig zánkán, badacsonyan, alsóörsön és az év második felében pedig a szigligeti, a gyenesdiási és a kibővített balatonfüredi autó-strand medrét borítják be puha homokszőnyeggel./mti/

9.40/a

- 9 -

21. /ezerötszáz ... 1. folyt./ m

a jövő fejlődését a rába 5. fővonalai motorvonat mutatja, amelynek egyelőre az előtervei készültek el a gyártmányfejlesztési osztályon. ennek a minden részében korszerű vonatnak tengelynyomása 13.5 tonna, vagyis semmivel sem több, mint az eddigi rába-balaton motorkocsiké. az ötrészes vonat két motorkocsiból és három pótkocsiból áll, mindegyik motorkocsiban és az egyik pótkocsiban egy-egy, vagyis összesen három padlóalatti diesel-motort helyeznek el. a motorok mindegyike 12 hengeres, 450-500 lóerős, feltöltős kivitelű. a három motor összesen 1500 lóerőt fejthet ki, úgyhogy a vonat emelkedő pályán is gyorsan haladhat. legnagyobb sebessége 120 kilométer és olyan gyorsító-képességgel rendelkezik, hogy az indulástól számított két perc alatt eléri a 80 kilométeres sebességet. hidromechanikus hajtóműve magyar tervezésű és magyar gyártmányú. a kényelmes ülőhelyek száma 294, ebből 54 elsőosztályú. külön csomagterében nagymennyiségű sajtóterméket, vagy kézzipodgyászt szállíthat.

a rába 5. motorvonat előterveit megküldték a MÁV-nak és az észrevételek megérkezése után elkészítik a részletes terveket, hogy a jövő évben hozzáfoghassanak gyártásához. /mti/

...

9.55/a

- 12 -

bb 22. az erdőgazdasági és faipari ujitások eredménye: 9 millió forint megtakarítás, 21 millió forint többlettermelés

I tf/j vm ká

1963. május 14.

negyedizben tüntették ki az országos erdészeti főigazgatóságon a faipari vállalatok és az erdőgazdaságok kiváló ujitóit és fel-találóit, akiknek száma 1959. óta az idei 24 kitüntetéssel 65-re emelkedett.

az ujitások közül - amint azt az országos tapasztalatok bizonyítják - az egyik legjelentősebb a mindössze néhány száz fából szerkesztett, összecsukható szénaszárító-állvány. a rajta szellősen elhelyezett takarmány az eddiginél lényegesen rövidebb idő alatt és jóval kevesebb fahévesztéssel mellett szárad meg. a hamar népszerűvé vált állványokból az eddigi negyedmillió mellé most újabb 200.000-et gyártanak. a kósa-pagonyi-féle - találmánnyá minősített - törpe keretfűrészszel a lággyártáshoz eddig nem alkalmas, rövid, vékony fatörmékekből is tudnak deszkát vágni. az újfajta fűrészgép az eddiginél vékonyabb, gyorsan cserélhető fűrészpen-gékkel dolgozik, ami jelentős faanyag-megtakarítással és kevesebb fűrészporvesztéssel jár. egy törpe keretfűrész évi megtakarítása 300.000 forint.

a mohácsi farostlemezzgyár főmérnöke, dr. amrik lászló ötletes ujitással csökkentette a farostlemezek préselési idejét, mégpedig oly módon, hogy az új eljárással préselt lemezek szakító- és haj-tító-szilárdsága jóval nagyobb lett. a termékek „átfutási” ide-jének csökkentése a mohácsi farostlemezzgyárban évente 6,500.000 forint értékű többlettermelést eredményez.

több mint 4 millió forint értékkel emelkedett egy év alatt az erdőkémiail vállalat termelése burghardt lászló főmérnök ujitása nyomán. ennek lényege, hogy a falepárlás folyamán elillanó gázokat felfogják, és a lepárláshoz szükséges fűtésre hasznosítják.

a most kitüntetett ujitókat összesen mintegy 800.000 forinttal jutalmazták. hasznos ötletek évente 9 millió forint tényleges megtakarítást és 21 millió forint értékű többlettermelést eredményeznek az erdőgazdaságokban és a faipari vállalatoknál. /mti/

10.00/a

- 13 -

AL

bb 24. másológépek, újfajta csuklós autóbusz, számjegyvezérlésű marógép, automata hengerek és sok más érdekesség a nemzetközi vásár gépipari kiállításán

1 sl/sze/m/vg

1963. május 14.

a gépipar strukturájában végbemen változásokról, a műszaki sikerekről a lakosság is bőséges izelítőt kap az idei budapesti nemzetközi vásáron. a gépipar kiállítási területének méretei is hangsúlyozzák, hogy itt egyik legfontosabb iparágunk szemléjéről van szó. ezúttal első ízben szakosítják a kiállítást, a kohó- és gépiparral együtt mutatják be vasipari termékeiket a szövetkezetek és a tanácsai vállalatok is. ilymódon a tavalyi 14.000 négyzetméterről 32.400 négyzetméterre nő a kgm kiállítási területe, s a gépipar teljesen birtokába veszi a petőfi-csarnokot, ahol 16 szakosított kiállítást szerveznek. itt helyezik el a háztartási gépek, továbbá a rádiók és televíziók kiállítását is.

a szerszámgépipar mintegy félszáz géptípusát vonultatja majd fel, köztük legkorszerűbb másolómarógépét, a különleges pontosságú műszerész-esztergát, a számjegy vezérléssel működő automatikus marógépet és az építésszekrény elv alapján készült mh-500-as típusú hosszmarógépet. bemutatják a brüsszeli világkiállításán nagydíjat nyert e-400-as csucseszterga továbbfejlesztett változatát, amelynek sajátossága, hogy a főorsó fékezése beépített elektromos fékkel, a gép irányváltása pedig elektromágneses tengelykapcsolóval történik.

az autó- és traktoripar szokott helyén, de a tavalyinál nagyobb fedett és szabad területen tárja a látogatók elé új termékeit. a csepel autógyár például bemutatja legújabb könnyűfém tartályos szűrőszállító tehergépkocsiját, az ikarus gyár a többi között az újfajta csuklós autóbuszt mutatja be, amely csak nagy vonalakban hasonlít a főváros utcáiról ismert csuklós buszokra, műszakilag sokkal tökéletesebb azoknál. az erősáramu berendezések sokszáz kiállított gépe között szinte lehetetlenség fontossági sorrendet felállítani, valamennyi érdekes és az ipar számára nagyjelentőségű. az anód áramirányítógyár például működés közben mutatja be majd azt a különleges célgépet, amely a félvezető germánium és szilícium kristályokat szeleteli. a klement gottwald villamosági gyár automatikus feszültség szabályozóval felszerelt szinkrongenerátort mutat be, míg a kábel- és sodronykötélgyár az erzsébet-hid tartóköteleinek mintapéldányaival ismerteti meg a látogatókat. hasonlóan érdekesnek ígérkezik a mezőgépipar bemutatója, például az újfajta hengerek, a korszerű búzamosógép, melyeknek teljesítménye 25, illetve 35 százalékkal nagyobb az eddig ismert hasonló rendeltetésű gépeknél. szakembereknek és az egyszerű kíváncsi látogatóknak egyaránt sok meglepetést tartogat a hídás-technika, a műszeripar, a hajóipar és a többi iparág kiállítása is. /mti/

...

10.07/a

-14-

bb 25. gondoskodnak a gyengébb termelészövetkezetek szakmunkás-ellátásáról - megkezdődött a mezőgazdasági tanulók szerződése

1 ie/m/ká

1963. május 14.

a termelészövetkezetekben és az állami gazdaságokban megkezdődött a mezőgazdasági tanulók szerződése. a növekvő technikai bázissal rendelkező, fokozatosan specializálódó nagyüzemi mezőgazdaság évről évre több általános iskolát végzett fiatalnak nyújt továbbtanulási lehetőséget. a 19 növénytermesztési, állattenyésztési és kertészeti szakmába az idén 8200 fiút és lányt vesznek fel, csaknem annyit, mint ahányan most a három évfolyamon összesen tanulnak. legnagyobb a felvétel a szántóföldi növénytermesztési, az öntözéses gépészeti, a zöldségtermesztési, a szarvasmarha- és a baromfitenyésztési szakmában. a tanulók háromnegyed részét termelészövetkezetek, a többi állami gazdaságok és kertészeti vállalatok szerződtetik.

a mindössze néhány éve indult mezőgazdasági tanulóképzés szervezete az idén tovább fejlődik. néhány speciális szakma - mint például a halászat, méhészet, kertészeti magtermesztés - kivételével a megyék már önállóan gondoskodnak a mezőgazdaságuk távlati tervének megvalósításához szükséges szakmunkások kiképzéséről. az össze valamennyi megyében létrejön a központi szakmunkás-képző iskola, egyesekben pedig kiépülőben van a szakosított iskolahálózat is. az 1963-64-es tanévre megszervezik az első bejárásos körzeti iskolákat, ahol a környező falvak azonos szakmájú tanulói kapnak elméleti képzést.

az új tanévben megkezdik a szakmunkások képzését a gyengébb termelészövetkezetek részére is. eddig ugyanis csak azok a fiatalok megismerkedhettek a korszerű gazdálkodással, így viszont éppen a gyenge szövetkezetek nem gondoskodhattak saját szakmunkás-ellátásukról. az idén már ezek a közös gazdaságok is köthetnek szerződést, leendő szakmunkásaikat azonban állami gazdaságok és erős termelészövetkezetek üzemi iskoláiban képezik ki. /mti/

...

bb 26. hogyan növekszik az idén a műtrágyatermelés - a szuperfoszfátgyártás túlhaladja a félmillió tonnát - a bvk-ban 20 százalékos költségmegtakarítással állítják elő földgázból a nitrogén műtrágyát

1 szf/hné/m/vg

1963. május 14.

az 1963. év a magyar műtrágyagyártás fejlesztésének döntő időszaka. ebben az esztendőben már fokozott mértékben éreztetik termelésnövelő hatásukat a második ötéves terv nagy beruházásai. /folyt.köv./

10.15/a

- 15 -

bb 26. /hogyan növekszik ... 1. folyt./ m

a szuperfoszfát-gyártásban ugrásszerű fejlődés következik be annak eredményeként, hogy a szolnoki tiszamenti vegyiművek tavaly tavasszal üzembehelyezett műtrágyagyára az idén már teljes kapacitását kihasználva 200.000 tonna szuperfoszfátot állít elő. A múlt évben az egész szuperfoszfát-termelés 330.000 tonna volt, az idén a szolnoki 200.000 tonnával együtt jóval felül lesz a félmillió tonnán, noha az évi tervet az idei kemény tél okozta pótolhatatlan elmaradások miatt némileg csökkenteni kellett. A szolnoki gyár teljes kapacitású belépése 60 százalékos termelés-növekedésnek felel meg a tavalyihoz viszonyítva. A hatalmas fel-futáshoz a tiszamenti vegyiművek most elkészült új kénsavgyára - amelynek első részét áprilisban helyezték üzembe, második fele pedig május közepén kezd meg az üzempróbát - biztosítja az elegendő kénsav-alapanyagot. A következő években még több szuperfoszfát műtrágyát kér az ipartól a mezőgazdaság. Az ehhez szükséges újabb kénsavgyár beruházási előkészületei is megkezdődtek. Ez a gyár ugyancsak a tiszamenti vegyiművekben épül fel, 100.000 tonna kapacitással. Berendezését a lengyel ipartól vásárolják 235 millió forint értékben, s 1965-ben már üzembe is helyezik. Ekkorra évi 120.000 tonnával növelik a szuperfoszfát-termelést, amely így előreláthatólag eléri az évi 650.000 tonnát.

a két nitrogénműtrágya-gyár, a péti nitrogénművek és a borsodi vegyikombinát, a tavalyi 330.000 tonna 20,5 százalékos pétéisóval szemben az idén 376.000 tonna, ugyanilyen hatóanyag tartalmu nitrogénműtrágyát állít elő. Pillanatnyilag ebben a műtrágya gyártási ágban is elmaradással küzdenek a hosszú tél miatt, de megtették a szükséges intézkedéseket a késés pótlására. Noha a pétéisó-termelés idei fejlődése korántsem olyan imponáló, mint a szuperfoszfáté, mégis igen nagyjelentőségű, mert fontos műszaki és gazdaságossági előrehaladással jár együtt, a bvk termelésének földgázbázisra való átállítása révén. A kazincbarcikai üzemben május elején üzemben kívül helyezték az utolsó gázgenerátort is, s ma már teljes egészében a távvezetéken érkező hajdusoboszlói földgázból állítják elő a nitrogénműtrágyát. Ez körülbelül 20 százalékkal csökkenti a termelési költséget.

a nitrogénműtrágya-gyártásban 1965-ben következik be az ugrásszerű fejlődés, amikor a tiszai vegyikombinát műtrágyagyára üzembe lép és évi 370.000 tonna pétéisót termel majd. Ekkor egyszerűen 780.000 tonnára szökik fel a 20,5 százalékos hatóanyag tartalmu nitrogén műtrágya termelése. Fordulópont lesz ez a magyar műtrágyagyártás történetében, mert első ízben múlja majd felül tonnaszámban a nagyobb terméshozamot biztosító pétéisó termelése a szuperfoszfátgyártást. /mti/

...

10.25/a

- 16 -

bb 28. május 26: gyermeknap - több mint 25 millió forint a gyermekvédelmi hálózat idei fejlesztésére

1 vt/hmé vm ha

1963. május 14.

az idén május utolsó vasárnapján, 26-án ünnepeljük a gyermeknapot. A fővárosi kerületekben a nőtanács, a népfront és a kisz gazdag programmal kedveskedik az ünnepelteknek. A legkisebbeket bábszínház és mesemozi szórakoztatja. Lesznek különböző ügyességi és sportversenyek, szellemi vetélkedők, részt vehetnek a gyermekek tréfás játékokban.

a negyedik kerületben az ifjuság házában rendezett gyermekmisorban a kerület legjobb öntevékeny művészeti csoportjai működnek közre. A hetedik kerületben az általános iskolák felső tagozatos tanulói ifjúsági írakkal találkoznak. A tizenkettedik kerületi programból kiemelkedik a mom művelődési ház aulájában megnyitott kiállítás, amelyen a legsikerültebb gyermekrajzokat mutatják be.

az óvodákban és az iskolákban gyermeknap megemlékezéseket, misorokat rendeznek, s átadják a szülői munkaközösség, a patronáló üzemek ajándékait.

államunknak a gyermekek iránti gondoskodását bizonyítja egyebek között, hogy évről-évre bővül gyermekvédelmi intézményeink hálózata. erre a célra a múlt esztendőben több mint 10 millió forintot költöttek, az idei előirányzat meghaladja a 25 milliót. Egerben már megkezdték a 320 gyermek befogadására alkalmas otthon építését. Budán, a csatárka uton folytatják az ugyancsak 320 férőhelyes gyermekotthon munkálatait, amelyet a főváros épített. még ez évben hozzákezdenek a harmadik kerületi szőlő utcában egy nevelőotthon építéséhez. a fejlődésre jellemző, hogy amíg tíz esztendővel ezelőtt a bölcsődék és csecsemőotthonok száma 49, ma már több mint száz gyermekotthon működik hazánkban. tíz esztendő alatt több mint 600-zal növekedett. egy évtizeddel ezelőtt 2072 óvodában 130.000 kisgyermeket gondoztak, ma már óvodáink száma meghaladja a 3050-et, s ezekben csaknem 180.000 gyermekről gondoskodnak.

az ország legszebb tájain a szot gyermeküdülőket tart fenn. a parádfürdői, a parádsasvári, a kőszegi, az ormándpusztai, a röjtök-muzsaji, a toalmási - és újabban a vajtai - üdülőbe általában a gyengébb fizikumú, vérszegény, betegség után levegőváltásra ajánlott gyermekeket viszik. pedagógusok foglalkoznak velük, hogy ne maradjanak el a tananyaggal, de a tanulás mellett idejük nagy részét szabadban töltik a gyerekek./mti/

...

10.30/a

- 17 -

Handwritten signature

Handwritten signature



29. tejszintabletta, gesztenyepor, parfé-pasztilla az új találmányok között

1 sl./sze vm vg

1963. május 14.

a legújabb szabadalmi bejegyzések több meglepetést tartogatnak az édesség kedvelői számára, akik az eddiginél is kényelmesebben akarják elkészíteni kedvenc csemegéjüket. az édesipar egyik legszorgalmasabb feltalálója vajda gábor, a csemege-élelmiszerkereskedelmi vállalat dolgozója, aki néhány társával immár öt újdonságot dolgozott ki. az öt találmánynak közös vonása, hogy légritka térben történő fagyasztással, vagy különböző szárítási módszerekkel porrá alakítanak át különféle folyékony édesipari termékeket anélkül, hogy azok elveszítenék ízüket, zamatukat, a porszemcsék vízzel oldva bármikor percek alatt ismét jóízű étellel, itallá változtathatók vissza.

a tejszín víztartalmát például minusz 40 fokos hőmérsékleten jégzemcsék formájában távolítják el, a visszamaradt porhalmazból pedig tablettákat készítenek. a kis fehér tablettákból hidegvízzel feloldva, akár hónapok múlva is teljes értékű, habverésre is alkalmas tejszín lehet nyerni. hasonlóképpen kidolgozták a tejeskákó, az eszpresszó kávé, a gesztenye és a parfé porlasztási módszerét. a parfét például pasztilla-formában hozzák forgalomba, a háziasszonynak csupán vízzel el kell kevernie, s az oldat a házi sütőszekrény jégkocka-tartójába helyezve, negyed órán belül kitűnő ízű, friss parfévá alakul vissza.

külföldön is nagy érdeklődés tapasztalható a gesztenye porlasztása és tartósítási módszere iránt, mert a nagy gesztenyetermő országokban is évente alig két-három hónapig tudják a termést emberi táplálkozásra felhasználni. néhány hónap alatt a legfinomabb maróni is elveszti értékes anyagait, zamatát, s utána a maradékot rendszerint az állati takarmányok közé sorolják. a magyar találmány alapján különleges módon kezelt, majd hideg légfúvatással kiszárított és porlasztott gesztenye egész éven át megtartja eredeti ízét, s vízzel feloldva bármikor finom pürét, vagy akár tortát is lehet készíteni belőle.

az újfajta tartósított édesipari cikkek megjelenése s nagytömegű forgalma a belkereskedelem igényeitől, továbbá gyártáshoz szükséges beruházásoktól függ. aki azonban kellő időben felkeresi majd a budapesti nemzetközi vásár találmányokat bemutató pavilonját egy-egy kóstoló erejéig esetleg hozzájuthat a kísérletképpen gyártott tejszintablettához, gesztenyeporhoz és parfé pasztillához./mti/

10.40/a

- 18 -

27. új matematikai módszer a termelőszövetkezeti üzemarányok meghatározására

vid j vm ká

1963. május 14.

dr. bacskay zoltán egyetemi docens, a keszthelyi agrártudományi iskola matematika tanszékének vezetője évek óta folytat kísérleteket a mezőgazdasági üzemek tervkészítésével kapcsolatban. új matematikai módszert dolgozott ki, amelynek segítségével a gazdasági adottságoknak legmegfelelőbb termelési programot lehet összeállítani. a program biztosítja a kézi és a gépi munka lehető legjobb kihasználását és a legmagasabb bevételt, módszerében mint ismert adat szerepel a munkaerő és a gépi munka, az egyes termékféleségek eladási ára, a holdankénti önköltség, ismeretlen az egyes növényekkel bevetendő terület nagysága. a kutató által felállított első fokú egyenletrendszer úgy határozza meg a területek nagyságát, hogy azok a maximális bevételi többletet adják, s lehetővé tegyék a rendelkezésre álló kapacitás kihasználását.

dr. bacskay zoltán képletével lehetőség nyílt arra, hogy a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok képesített könyvelői is elvégezzék az egyébként nagyon bonyolult gazdaságossági számításokat. az új módszert először veszprém megyében, a sármellaki biztos jövő tsz-ben alkalmazták. ebben a közös gazdaságban a hagyományos módon végzett tervkészítés szerint 3 millió forint jövedelemre számítottak. a képlet alkalmazásával elvégzett gazdaságossági számításoknál azonban kiderült, hogy az üzemágak célszerűbb módosításával tovább fokozhatják a bevételt. a számításra alapozott módosítás azután 1.7 millió forint többletbevételhez juttatta a tagságot.

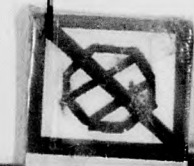
a nagy jelentőségű matematikai képletet jelenleg csak a növénytermelő gazdaságok használhatják, dr. bacskay zoltán docens azonban most újabb számítási eljárást dolgoz ki az állattenyésztő szövetkezeti és állami gazdaságok számára./mti/

10.45/a

- 19 -

PK

PK



bb 30. olcsóbb a füstöltáru és a saláta

1 n-j./j/m/ká

1963. május 14.

a nagyvásártelpre kedden 17 vagon és 59 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 2 vagon burgonya, 6 vagon tojás, 1 vagon szárazbab, 1 vagon szárazbab, 1 vagon egyes zöldség és 7 vagon citrom.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata le-szállította a füstöltáru és a saláta fogyasztói árát. a füstölt, csontos fejet az eddigi kilónkénti 18 forint helyett 10, a füstölt sertéskörmöt az eddigi 13 forint helyett 6 forintért hoz-ta forgalomba, a nyers körmöt az eddigi 11 forint helyett 5, a bőrkét az eddigi 5.50 helyett 2, a nyers sertésfejet az eddigi 13.50 helyett 8 forintért árusítják. a melegágyi és a szabadföldi salátát fejenként 0.90 - 1.20 forintért adják. a hónaposretek csomóját 0.80 - 1, a zöldhagyma csomóját 0.60-0.90, a cserepes metélőhagymát cserepenként 5 forintért, a kovácsházi-féle zöld-paprikát darabonként 2.40-3.20, a hegyespaprikát 1.70-2.50, az osztályozott spárgát kilónként 6.80-18, az új kelkáposztát kilónként 8.40 az új karalábé csomóját 7.50 forintért árusítják. /mti/

bb 31. urho kekkonen látogatása a nádudvari vörös csillag termelő-szövetkezetben

vid./bc/tm/m/bs

1963. május 14.

urho kekkonen, a finn köztársaság elnöke és felesége kedden délelőtt debrecenből a nádudvari vörös csillag termelőszövetke-zetbe látogatott. a vendégekkel együtt volt a látogatáson dobi istván, az elnöki tanács elnöke és felesége, valamint losonczy pál földművelésügyi miniszter, puja frigyos külügyminiszter-he-helyettes, kurtán sándor, a magyar népköztársaság helsinki nagy-követe, ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács vb elnöke, továbbá r.s.palás, a finn köztársaság budapesti nagykövete.

a finn államelnököt és feleségét szabó istván, kossuth-dijas, a termelőszövetkezet elnöke köszöntötte. ismertette a vendégek-kei a közös gazdaság munkáját, eredményeit. a finn köztársasági elnök több kérdést tett fel a termelőszövetkezet gazdálkodásá-val kapcsolatban.

a vendégek megtekintették a vörös csillag tsz borjűnevelő te-lepét. a látogatás végén urho kekkonen köszönetet mondott a ven-dégeknek és további sikereket kívánt a termelőszövetke-zetnek. /mti/

12.30/m

- 20 -

PKA

bb 33. időjárásjelentés

hmé/m

1963. május 14.

a meteorológiai intézet jelenti május 14-én, kedden délben 12 órakor:

a hőmérséklet csökken

dél- és kelet-európában jobbra száraz és meleg az időjá-rás. a rómatól-szverdlovszkig terjedő területsávon napközben 25 foknál magasabbra emelkedett hétfőn a hőmérséklet, gib-raltár, illetve ciprus szigetén pedig 30 fok fölé. északnyu-gat-európában viszont hűvösebb az idő és többfelé csapadékos.

hazánkban tegnap gyengén felhős idő utalkodott, néhány helyen záporosóval, zivattal. a csapadék mennyisége cse-kély volt. a nap országsszerte 8-14 órán át sütött. a hőmérsék-let napközben nyugaton 22-4, keleten 24-27 fokig emelkedett. ma hajnalban 8-13 fokig hűlt le a levegő. ma kora délelőtt nyugaton felhősebb, keleten derültebb volt az idő, s a főváros, valamint szombathely környékén már reggel is hullott kevés eső.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19.1 fok volt, 3.4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

budapesten kedden délben 12 órakor a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerdán estig: átvonuló felhőzet, többfelé eső, zivatar. főként a dunántúlon megerősödő nyugati-északnyu-gati szél. a hőmérséklet csökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 9-12, nyugaton 7-10 fok. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: keleten 21-24, nyugaton 17-20 fok között.

a duna vizállása budapestnél kedden reggel 342 cm. /mti/

13.40/a

- 21 -

PKA

bb 32. 64 mű 750 000 példányban az ünnepi könyvhétre

t ha/hné/m/ha

1963. május 14.

Kedden délben Kornis Pál, a kiadói főigazgatóság helyettes vezetője tájékoztatta a sajtót az idén május 25-június 2 között megrendezendő ünnepi könyvhét programjáról, kiadványairól.

Mint elmondotta, az 1963-as könyvünnepre 64 mű jelenik meg, összesen 750.000 példányban. A választékot tovább bővíti mintegy 250, a közelmúltban megjelent mű, amelyekből több mint másfélmillió példány áll rendelkezésre.

Az idei könyvhéten - immár hagyományosan - az élő magyar irodalom áll az előtérben. Ennek egyik jele, hogy a 64 könyvheti könyvből 29 mai magyar szerző szépirodalmi alkotása.

A könyvhetet május 24-én este a MOM művelődési házában rendezett ünnepségen nyitják meg. Dobozy Imre, az írószövetség titkára mond beszédet, majd mai íróink műveiből mutatnak be részben maguk a szerzők, részben neves előadóművészek. Május 25-én a könyvklubban kiállítás nyílik a könyvheti újdonságokból az idei könyvművészeti pályázaton díjat nyert alkotásokból és könyvillusztrációkból. Május 30-án az írószövetség író-olvasó találkozót rendez a kőbányai pataki István művelődési házában, június 1-én az egyetemi színpadon a magvető könyvkiadó szerzői estjére kerül sor.

Ünnepi esteken nyitják meg a könyvhetet vidéken is. Igen sok író keresi fel a vidéki városokat, a falvakat, hogy találkozzék olvasóival, részt vegyen ankétokon, s dedikálja műveit.

A főváros utcáin, terein, s a vidéki városokban, nagyobb községekben idén is felállítják a hagyományos könyvsátrakat, a könyvesboltok felkészültek a várható nagy forgalomra. Az előjelek szerint a tavalyinál is nagyobb lesz az érdeklődés, kiadónk ugyanis ez év első negyedében csaknem 21 százalékkal több művet bocsátottak ki, mint a múlt év hasonló időszakában. Számottevően emelkedtek a példányszámok is. Nagyon fejlődött az ismeretterjesztő irodalom kiadása: az év első három hónapjában 44 százalékkal nagyobb példányszámban bocsátották ki műveit, mint 1962 első negyedében. /mti/

-..-

14.09;/a

- 22 -

bb 35. idénynyitás a bokrosi pusztán - csikósok, gulyások, juhászok találkozója

vid j vm ká

1963. május 14.

A Csongrád megyei bokrosi pusztán kedden tartották meg a hagyományos és ünnepélyes idénynyitást. A 2000 holdas legelőre végeláthatatlan sorokban hajtották ki az állatokat. Erre az alkalomra ünnepi viseletbe öltöztek a pásztorok. A gulyások bő ujjú ingben, fekete nadrágban, csizmában, a juhászok ezüstpitykés mellényben, a csikósok árvalányhaj-disszel a kalapjuk mellett, lóháton szálltak fel, maguk előtt terelve a gulyát, a nyáját, a ménest. Mintegy 5000 ló, juh, szarvasmarha felett tartott szemlét a szakbizottság.

A bokrosi pusztá nemrég még sivár, kietlen pusztaság volt, a nyári hónapokban a kiégett legelők már csak járatásra voltak alkalmasak. A legelő arculata most teljesen megváltozik, mert egy évvel ezelőtt korszerű öntözőtelep építését kezdték meg, s már az idén jelentős területet árasztanak el a Tisza vizével. Három év múlva pedig - amikor befejezik az építkezést - 1200 holdat, a pusztának több mint a felét öntözni tudják. /mti/

- . -

bb 36. virágzik az akác somogyban - megkezdődött a méhek vándoroltatása

vid j vm ká

1963. május 14.

A kedvező időjárás hatására Somogy megye déli részein, a védettebb helyeken a berzence, barcs környéki erdőkben már virágzik az akác. A méhészek gondos felkészülés után helyenként már megkezdték a családok vándoroltatását. Több mint 100 tefu-, gépállomási és termelőszövetkezeti gépkocsit vesznek igénybe a méhcsaládok kiszállítására, s mintegy 10.000 családot vándoroltatnak. A szakcsoportok és a szövetkezetek eddig 29 vagon méz szállítására kötöttek szerződést. /mti/

- . -

15.00/.a

- 23 -



a bb 28. sz. hír /május 26: gyermeknap .../ 4. bek. 9. sorában a szöveg helyesen a következő:

a fejlődésre jellemző, hogy amíg tíz esztendővel ezelőtt 49, ma már több mint száz gyermekotthon működik hazánkban, tíz esztendő alatt több mint 600-val növekedett a bölcsődék és csecsemőotthonok száma. egy évtizeddel ezelőtt 2072 ovodában 130.000 kisgyermeket gondoztak, ma már ovodáink száma meghaladja a 3050-et, s ezekben csaknem 100.000 gyermekről gondoskodnak. /mti/

bb 34. vegyi gyár modellje, működő miniatűr vasöntőde áll a csehszlovák kiállítás középpontjában - tájékoztató a vásár csehszlovák pavilonjának anyagáról

t sz/sze/m/vg

1963. május 14.

kedden a csehszlovák kultúra népköztársaság uti helyiségében frantisek hála, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa tájékoztatta a sajtó képviselőit a budapesti nemzetközi vásár csehszlovák kiállításának előkészületeiről.

- pavilonunk igyekszik számot adni arról a sokoldalú együttműködésről, amely baráti országaink között kialakult és egyre széleskörűbbé válik - mondotta a kereskedelmi tanácsos. - beszámolunk többi között a tízéves tudományos együttműködési terv eredményeiről. az elmúlt tíz évben 2.650 szakember kölcsönös cseréjére kerül sor és szakértőink együttesen 1.900 tudományos technikai problémát oldottak meg. országaink számára nagyjelentőségű a létrejött energiacsere és a kohászat együttműködése. öt év alatt mintegy kétmillió tonna hengereltáru cseréje válik lehetővé. együttesen fejlesztettük alumíniumiparunkat is. csehszlovákia az elmúlt évben 11 százalékkal növelte árucseréforalmát a szocialista országokban, s az ez évre szóló magyar-csehszlovák árucseréforalmi egyezmény kereskedelmi kapcsolataink további bővítését jelenti. az országaink közötti áruforgalom az idén megközelíti a kétmilliárd csehkoronát.

/folyt.köv./

15.20/a

- 24 -

bb.34./ vegyi gyár... 1.folyt. / m

gazdasági kapcsolataink elmélyítéséhez hozzájárul a budapesti nemzetközi vásár is. nagy érdeklődésre tart számot két kiállítandó gyármodell. az egyik egy vegyüzem kicsinyített mása, - ehhez hasonló épül százhalombattán -, a másik pedig egy szürkevas-öntőde működő modellje. az eredeti öntőde kapacitása évi 17.000 tonna és csak a kísérleti utánzata 30 négyzetméter területet foglal el. a csehszlovák ipar számos újdonságát mutatjuk be, kiállítjuk többek között új típusú járműveinket, szerszámgepeinket és a tartós fogyasztási cikkek sorában számos olyan gyártmányt, amely a magyar vásárlóközönség körében érdeklődésre tart számot. a csehszlovák kiállítási programhoz több esemény is csatlakozik, ilyen például a csehszlovák kulturánál sorra kerülő két szakmai filmvetítés és a harmonikaverseny, amelynek döntőjére pavilonunkban kerül sor - hangzott a tájékoztató. /mti/

bb 37. ventilátorok a szérüskertekben - 22 baranyai tsz-ben vezetik be a hideglevegős kazalszárítást

vid/j/m/ká

1963. május 14.

a szálatakarmányok szárításának új, korszerű módját vezetik be ezekben a napokban a baranyai tsz-ek. huszonkét szövetkezeti gazdaságban az idei tavaszon alkalmaznak először hideglevegős kazalszárítókat. a szérüskertekben felállított óriási ventilátorok egyszerre másfélezer mázsa takarmányból „fujják ki”, a felesleges nedvességet. a hideglevegős szárítással kitűnő minőségű, zöld színű, levéldus széna készül.

a szentlőrinci tangazdaságban kedden egésznapos bemutatón ismerkedtek meg a szövetkezeti gazdák a szálatakarmányok gépesített betakarításával és a hideglevegős kazalszárítással. ebből az alkalomból varsányi józsef, a délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézet tudományos munkatársa előadást tartott a nagyüzemi lucernatenyésztésről. majd bemutatták a zöldtakarmányok komplex módon gépesített betakarítását: a kaszáló-, a rendsodró-, a rendfelszedő-, a szállító-, a kazalrakó- és a kazalszárítógépek, illetve berendezések üzemszerű működését.

/mti/

15.25/n

-25-

bb 39. a tavaszi munkák helyzetéről tárgyalt a szolnok megyei tanács vb ülése

vid j-lm ká

1963. május 14.

Kedden a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén a tavaszi munkák helyzete és a nyári felkészülés szerepelt napirenden. Mint megállapították, a kemény tél, valamint az ár- és a belviz következtében több ezer hold őszi vetés pusztult ki, de a termelőszövetkezetek közös összefogással pótolták az elemi csapás okozta károkat, a kipusztult növények helyére rövid tenészidejű kukoricát, cukorrépát, kertészeti növényeket ültettek. Borsóból például öt és félezer holddal többet vetettek a tervezettnél, a zabvetést 2 000 holddal, a szőlőterületet mintegy 300 holddal toldották meg és a tervezettnél 2000-3000 holddal több lesz a rizsvetés is. A szövetkezetek zömmel saját erő- és mukagépeikkel a cukorrépa 80 százalékát már megsarabolták és az egyelést több mint 3 000 holdon fejezték be, a tsz-ek zöme megtette a megfelelő intézkedéseket az öntözés megkezdésére, ebben az évben 67 000 hold szántóterületet látnak el vízzel és ehhez 76 öntözőberendezést kaptak./mti/

--

le

15.27/n

-26-

bb 40- Luisa malagrida

tr-lm ha

1963. május 14.

a milanoi scala tagja csütörtökön este az erkel színházban a pillangókisasszony címszerepében lépett fel.

Luisa malagrida a közelmúltban körutazott Japánban, ahol mindenütt cso-cso-szán szerepében lépett fel nagy sikerrel. Ezt követően dél-afrikában járt, majd legutóbb Zürichben énekelte a pillangókisasszony címszerepét. Malagridának ez az első budapesti fellépése./mti/

--

bb 41. közlekedési balesetek

tr-na-lm ha

1963. május 14.

A 19. kerület Ady Endre ut és a Mátyás király utca torkolatánál szakács József motorkerékpárjával összeütközött a 42/a jelzésű villamossal. A baleset következtében a motorkerékpárvezető súlyos sérülést szenvedett, utasa, Józán Dezsőné könnyebben megsérült. A baleset oka az, hogy szakács József nem adott elsőbbséget a villamosnak.

A 22. kerületi Nagytétényi úton Czifra Sándor gépkocsivezető tehergépkocsijával nekiütközött a 14-es autóbusznak. A vezető súlyosan megsérült. A balesetet a vezető figyelmetlensége okozta. Vezetői igazolványát bevonták.

A 8. kerület Baross utca és a Mária utca kereszteződésében a 11 éves Gulyás László figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte a 74-es trolibusz. Életveszélyes sérüléssel a Heim Pál kórházba szállították.

A 13. kerület, Váci ut 19 előtt Bogdán Pál nyugdíjast elütötte a miskolczi József Gyári munkás által vezetett motorkerékpár. Bogdán életveszélyes, miskolczi súlyos sérülést szenvedett. A mentők a Koltó Anna kórházba szállították őket. A baleset oka: a gyalogos szabálytalan áthaladása az uttesten, valamint a motorkerékpárvezető figyelmetlensége./mti/

--

le

16.10/n

-27-

bb.38. az áruszállításnál jelentkező nehézségekről, a műszaki fejlesztési tervekről, a balaton- és a velencei tó menti állomások csinosításáról adott tájékoztatót a MÁV vezérigazgatósága

z nbj/ sze cs cz

1963. május 14.

a MÁV-nak rendkívüli feladatokat kell megoldania, hogy pótolja az áruszállításnál mutatkozó elmaradását. az áruszállítás időszzerű kérdéseiről, a MÁV műszaki fejlesztési terveiről, a balaton- és a velencei tó- menti állomások csinosításáról berke béla a MÁV vezérigazgatóság forgalmi és kereskedelmi szakosztály vezetője a következő tájékoztatót adta:

- a MÁV-nak 1963-ban 103 millió tonna árut kell elszállítania, ebből az első negyedévben 23 millió tonnát kellett volna rendelkezési helyére juttatni, azonban - a közismert okok miatt - csak mintegy 19.9 millió tonnát sikerült továbbítani, a vasut felkészült az elmaradás pótlására, sajnos a fuvaroztatók részéről nem minden esetben nyilvánul meg kellő megértés és segítőkészség. a munkanapokon a tervezettnél 300-400, sok esetben pedig 1.000 kocsival is többet igényelnek, vasárnapokon viszont 1.700-2.000 kocsival raknak kevesebbet, mint amennyit a terv előír. e miatt egyes napokon kihasználatlan a MÁV kapacitása. sok vállalat késve rakja ki az árut. például az obudai gazgyár május 1-7 között a hozzá érkezett 496 kocsi közül 296 kocsit rakott kis késve, hasonló a helyzet sok más üzemnél is. mindezen okok miatt az első negyedévi elmaradásból nem hogy törlesztett volna a MÁV, hanem az még 120.000 tonnával növekedett áprilisban és május elején. ezen sürgősen segíteni kell. a MÁV ismételten és most már nagyon nyomtatékosan felhívta a fuvaroztatókat arra, hogy tartsák be az elmaradás pótlására kidolgozott tervelőírásait. a mulasztókkal szemben határozottan fellép: 300 százalékkal felemelte a kocsiállási díjat.

- a nagy feladatok megoldásában segít az is, hogy jelentős az idei műszaki fejlesztési terv. a villamosított vonalakon 15 új ward-leonard, 4 új egyenként 3.000 lóerős villamosmozdony közlekedik, s a diesel-vontatás kiterjesztésére 11, egyenként 2.000 lóerős diesel.-elektromos és 30, egyenként 600 lóerős diesel-mozdonyt szerez be a MÁV. a teherkocsipark 2.600 nagyrakos teherkocsival, 25 önürítő kocsival növekszik, a személykocsiparkot pedig 200 negytengelyes kocsival frissítik fel. százhuszonhét millió forint jut az állomási és a vonali biztosító- és távközlő berendezések fejlesztésére. korszerű biztosítóberendezés lép üzembe celldömölkön, békéscsabán, kecskeméten, fűzesabonyban és fényeslitke állomáson. mintegy 480 kilométer hosszú vágányt újítanak fel, hajduszoboszló és kaba állomások között megépül a második vágány. folytatják a keleti-pályaudvar épületének korszerűsítést, gyömrőn új felvételi épület épül. befejezik szeged, hódmezővásárhely, tiszafüred, Mindszent állomásépületek felújítását. gödöllő állomást korszerűsítik. záhony térség teherforgalmának korszerűsítésére fényeslitkén rendezőpályaudvar létesül.

- a korábbi évek gyakorlatának megfelelően megkezdődött a szolgálati helyek csinosítása. megszépülnek a balaton- és a velencei tó menti állomások: 370.000 facsemetét ültetnek, 1.200.000 virágpalántát. /mti/

--

15.35/n

-28-

le

bb 42. vásári emlékbélyeget ad ki pénteken a posta

i kf/Lm vg

1963. május 14.

a posta kiadja a „nagy idők-nagy események”, elnevezésű bélyegsorozat második értékét. az 1 forintos emlékbélyeget a budapesti nemzetközi vásár megnyitása napján, május 17-én, pénteken hozzák forgalomba. a bélyegen a nemzetközi vásár emblémája látható.

az új bélyeg 1964. december 31-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére./mti/

--

bb 43. háromszorosan teljesítik felajánlásukat a dunaujvárosi kikötő dolgozói

vid te-Lm ki

1963. május 14.

a rendkívüli téli időjárás miatt egy hónapot késett a dunai vasércszállítás megindulása. a mahart a dunai „vízi szerelvények”, a vonták süritésével, a dunaujvárosi kikötő dolgozóit pedig a kirakás gyorsításával akarják pótolni a szállítási elmaradást. a dunaujvárosi kikötőmunkások vállalták, hogy naponta 330 tonnával több vasércet raknak ki a tervezettnél. a kikötő dolgozói május 1-től túlteljesítették felajánlásukat. a tervezett napi átlagos 2 400 tonna helyett naponta 3 400 tonna vasércet raknak ki az uszályokból./mti/

--

bb 44. a nyári mezőgazdasági munkákra való felkészülésről tárgyalt a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/tné-Lm fm

1963. május 14.

kedden ülést tartott a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága, s megtárgyalta a nyári mezőgazdasági munkákra való felkészülést. a tájékoztató jelentés szerint a késői kitavaszkodás ellenére jó ütemben haladnak az időszzerű mezőgazdasági munkák. a múlt évi 105 vagon hibridkukorica vetőmaggal szemben az idén 138 vagon használtak fel a termelészövetkezetek, sőt a háztáji gazdaságokban is teljes egészében hibridmagot vetettek. kedvezőbb a vetésszerkezet alakulása is: a kukorica vetésterülete 4 százalékkal, a pillangós szálakarményoké pedig 74 százalékkal emelkedett. megyszerte megkezdődtek a növényápolási munkák is.

/folyt.köv./

16.30/n

-29-

le

bb 44. /a nyári mezőgazdasági...1.folyt./-lm

megállapították, hogy a több mint 156 000 holdnyi aratni-
valóból körülbelül 115 000 holdnyt kell majd géppel betakarí-
tani. a gépállomások június 15-ig befejezik a gépek előkészí-
tését. 42 000 holdnyi terület vár kézi aratásra, amelyhez kellő
időben biztosítják az aratópárokat. a számítások szerint
a rendelkezésre álló gépi és kézi erővel 20-22 nap alatt be-
lehet fejezni az aratást. a csépléshez 537 gép áll rendelkezésre.
ezt a munkát a becslések szerint 18-20 nap alatt lehet elvégezni.
/mti/

--

bb 45 dunántúli néprajzkutatók tanácskoznak szombathelyen

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

kedden a szombathelyi savaria muzeumban megkezdődött a
dunántúli muzeumok néprajzkutatóinak kétnapos tanácskozása.
az első napon a tárgyi néprajz-kutatás idei eredményeiről
folytattak eszmecsere-t. a másodikk napon a vendégek megismer-
kednek a szombathelyi savaria muzeum néprajzi munkájával./mti/

--

bb 46. szegedi professzor előadásai a sorbonne-on

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

dr. kalmár lászló kossuth-díjas akadémikus a szegedi
józsef attila tudományegyetem tanára a sorbonne egyetem matema-
tikai fakultásának meghívására három hónapra párizsba utazott.

a szegedi tudós a párizsi egyetem felkérésére több előadást
tart a sorbonne hallgatóinak a matematika-logika tárgyköréből./mti/

--

bb 50. kéthetes lengyelországi vendégszereplésre utazott a
szegedi tudományegyetem kisz-énekkara

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

a szegedi józsef attila tudományegyetem kisz-énekkara
a szcczinai műegyetem meghívására - kedden kéthetes lengyelországi
vendégszereplésre utazott. az énekkar, - amely legutóbb a felső-
oktatási intézmények országos kulturális szemlájén első díjat
nyert, - a külföldi utra új műsort állított össze. többek között
bartók, - kodály, - liszt, - handel- és csajkovszkij-művek szerepel-
nek programjukban.

a szegedi egyetemisták kisz-énekkara krakkóban, poznanban,
szcczinben és varsóban lép fel. a kórust kertész lajos vezényli,
aki már 35 éve vezetője az egyetemi énekkarnak./mti/

--

16.36/n

-30-

bb 47. az ideai költségvetésről tárgyalt a szabolics megyei
tanács

vid fm/tné szb fm

1963. május 14.

a szabolics-szatmár megyei tanács keddi ülésén az ideai költ-
ségvetésről tárgyalt. a költségvetés összege 725 millió forint,
mintegy 100 millióval több a tavalyinál. ebből 250 millió fo-
rintot fordítanak oktatási, kulturális intézmények fenntartásá-
ra, fejlesztésére. az idén tovább emelkedik a gimnáziumi, szak-
szépi iskolai osztályok, s ezzel együtt a kolégiumi férőhelyek
száma. a tavalyinál többet költenek a dolgozók iskoláinak működ-
tetésére, a mezőgazdasági szakemberek képzésére. a termelőszövet-
kezetek ipari és mezőgazdasági tanulóképzésének oktatási költ-
ségéhez például kétmillió forinttal járulnak hozzá. a költség-
vetés egynegyedét költik egészségügyi és szociális célokra. a
kórházi ágyak száma körülbelül háromszázzal emelkedik. hat új or-
vosi körzetet létesítenek a kórház átadása után új rendelőintézet is megke-
zd működését. a rendelési órák száma napi 318-ról 427-re emelkedik.
szociális otthonok befogadóképességét harminc férőhellyel bő-
vítik.

a tanácsülésen jóváhagyták a megyei népi ellenőrzési bizott-
ság 1963. évi munkatervét is. /mti/

--

bb 48. „elutazott”, a budapesti nemzetközi vásárra a négy
nyelven beszélő szegedi gépkiasszony

vid fm/tné szb fm

1963. május 14.

a tavalyi szabadtéri játékok idején állt munkába szegeden, a
klauzát téren az a négy nyelven beszélő „gépkiasszony”, amely
az előtte levő asztalkán levő gombok megnyomására több nyelven
is tájékoztatta az érdeklődőket a város nevezetességeiről, a szó-
rakozási lehetőségekről. a helybeli tudományos kutatók által szer-
keztett gépi informátor, amely rövid idő alatt népszerűvé vált,
most „budapesti vendégszereplésre utazott”, a május 17-én
megnyíló nemzetközi vásáron, a művelődésügyi minisztérium pavi-
lonjában fog működni. elektromos hatásokra működő „agyát”, az
elutazás előtt átalakították: új kérdések megválaszolására „ta-
nitották meg”,.

a gépkiasszony magyarul, oroszul, angolul és németül husz
kérdésre tud majd felelni. részletesen ismerteti többek között a
szabadtéri játékok ideai programját s a többi rendezvény helyét
és idejét, a jegyek beszerzési lehetőségeit, s válaszol az uta-
zási kedvezményekkel, az elszállásolással kapcsolatos kérdések-
re is. egy-egy válasz 50 másodpercig tart. /mti/

--

16.45/n

-31-



bb 49. magyar művészdelegáció cannesban

k di/hné szb ha

1963. május 14.

az idei cannesi filmfesztiválon a kertes házak utcája című játékfilm vesz részt. bemutatójára művészdelegáció utazott. tagjai: bará margit, a film főszereplője és fejér tamás, a film rendezője. /mti/

--

bb 53. megkezdődött a középiskolákban az írásbeli érettségi

i vt/hné szb -cz

1963. május 14.

a gimnáziumokban és a technikumokban kedden országsszerte megkezdődött az írásbeli érettségi, illetve képesítő vizsga. ezen a napon magyar irodalomból készítették el dolgozatukat a jelöltek.

a gimnáziumok humán- és reáltagozatu osztályainak tanulói két-két tétel között választhattak. a humán-tételek: 1./ mi a lényeges különbség az időt álló, értékes művészet és a giccses, a sekélyes „műalkotás„ között? 2./ miben és hogyan nyilvánul meg a haladás ügyéért való kiállás néhány nemesi és polgári származású költőknél? a reál-tagozaton az első tétel azt a feladatot tűzte a jelöltek elé, hogy mutassák be a magyar irodalom egyik korszakának reprezentáns íróját, valamelyik művének elemzése útján. a második tétel címe: választott életpályám érdekessége, szépsége, társadalmi hasznossága.

a technikai növekedések magyar irodalomból a következő két tétel közül választhattak: 1./ a hazaszeretet a 19. század magyar költészetében, 2./ az uri társadalom leleplezése mikszáth és móríciz műveiben.

a középiskolák nappali tagozatain az idén több mint 35 000 fiatal érettségizik. az írásbeli szerdán a matematikával folytatódik, csütörtökön kerül sor az orosz dolgozatra. egyéb idegen nyelvből május 18-ig kell befejezni az írásbelit. /mti/

--

le

16.51/n

-32-

bb.54. a tatai járás községfejlesztési munkájáról tárgyalt a komárom megyei tanács végrehajtóbizottsága

i vid/fm-lm fm

1963. május 14.

a komárom megyei tanács végrehajtóbizottsága kedden a tatai járás községfejlesztési munkájáról tárgyalt. az erről szóló jelentés szerint a járásban telteljesítették a tavalyi terveket. a jó eredmények alapja itt is - akárcsak megyeszerte - az, hogy a lakosság saját ügyének tekintti a községfejlesztési tevékenységet, s a legtöbb helyen nagyarányu társadalmi munkával járul hozzá a különféle létesítmények felépítéséhez.

a vb ülésen megállapították, hogy az idei tervek végrehajtása is jól halad. a tanácstagi jelölőgyűléseken a községfejlesztéssel kapcsolatban elhangzott javaslatok jelentős része már az idén megvalósul. a tavalyinál jóval nagyobb méretű társadalmi munka, valamint a helyi anyagok fokozottabb felhasználása teszi lehetővé például azt is, hogy ebben az évben a múlt évinél négyszer több új utat építsenek. az idei terv a tavalyinál egymillió forinttal többet, csaknem hétmillió forintot irányoz elő a tatai járás községeinek fejlesztésére. /mti/

--

bb 51. csaknem két- és félezer látogatója volt az esztergomi művészeti akadémiának

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

az esztergomi petőfi művelődési házban kedden tartották meg a művelődési ház és a tudományos ismeretterjesztő társulat nagysikerű művészeti akadémiájának utolsó előadását. a hat hónapra át tartó sorozat városszerte népszerű volt. az előadásokat csaknem 2 500-an látogatták. /mti/

--

bb 55. jugoszláv nőküldöttség érkezett hazánkba

i vt/hné-lm ha

1963. május 14.

a magyar nők országos tanácsának meghívására kedden jugoszláv nőküldöttség érkezett budapestre. a delegáció tagjai: ruzsa tádics, a vajdasági egészségügyi tanács elnöke és náda huzbasics, bosznia-hercegovina nőtanácsának titkára. a jugoszláv vendégek egy hetet töltenek magyarországon. meglátogatnak fővárosi és vidéki gyermekvédelmi, valamint szociális intézményeket és tanulmányozzák a nőmozgalmi munkát. /mti/

--

le

16.57/n

-33-

bb 56. első díjat nyert a vöröskeresztéről szóló rövidfilmünk, Cannesban, a nemzetközi vöröskeresztes filmfesztiválon

i hi/tm-lm ha

1963. május 14.

a nemzetközi vöröskereszt fennállásának 100. évfordulója alkalmából május 9 és 12 között Cannesban nemzetközi vöröskeresztes filmfesztivált rendeztek. a fesztiválon, amelyre 24 ország nevezett be, a magyar vöröskereszt a vöröskeresztéről szóló rövidfilmmel, az „amit adott: az élet” című produkcióval vett részt. a filmet a Budapest Filmstudio készítette, kollányi ágoston rendezésében. a fesztivál elnöke, maria schell, a világhírű filmszínésznő táviratban értesítette a magyar vöröskeresztet, hogy a vöröskeresztéről szóló rövidfilmünk megnyerte a fesztivál „aranyláng” elnevezésű első díját. a film sikere alkalmából henrik beer, a vöröskereszt társaságok ligájának főtitkára szívélyes üdvözlét küldte a magyar vöröskeresztnak. /mti/

--

bb 57. kedden hazaérkezett

k di/gg-lm ha

1963. május 14.

brüsszelből a magyar delegáció, amely háj lászlónak, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektorának vezetésével részt vett a német kérdésről rendezett nemzetközi kollokviumon. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren a hazafias népfront és az országos béketanács több vezető munkatársa fogadta. /mti/

--

bb 52. országos tanácskozáson vitatták meg a termelőszövetkezetek és a felvásárló vállalatok közötti jog- és áruinstitúciós viták kérdéseit

t kz szb ká

1963. május 14.

széleskörű érdeklődésre számot tartó tanácskozás zajlott le kedden az élelmiszerügyi minisztériumban. járási tanácsi felvásárlási osztályvezetők, különböző felvásárló vállalatok, a megyei főügyészségek és a megyei bíróságok, a termelőszövetkezeti tanács, a legfőbb ügyészség, a szövetés, a földművelésügyi, az igazságügyi és az élelmiszerügyi minisztérium vezető szakembereinek részvételével a termelőszövetkezetek és a felvásárló vállalatok közötti árukapcsolatból adódó jogviták megelőzésének és intézésének körülményeit vizsgálták.

a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy az árukapcsolatok bonyolításában a szocialista nagyüzemi és a szocialista kereskedelem teljesen egyenrangú félként vegyen részt. az élelmiszerügyi minisztérium messzemenően nem ért egyet azzal, ha egyes felvásárlók bizonyos félreismert érdekből illetéktelen haszonhoz igyekeznek juttatni a vállalatokat. de ugyanígy károsnak és megengedhetetlennek tartja az ellenkezőjét is. az árukapcsolatnak kétoldalúan korrektnek, kölcsönös érdekekre alapozottnak kell lennie. az elmúlt időszakban igen jelentős előrehaladás történt e téren.

/folyt.köv./

13.06/n

-34-

bb 52. /országos tanácskozáson... i. folyt./- szb

így termelési-értékesítési szerződést csak a már jóváhagyott tervek alapján lehet kötni a közös gazdaságokkal. ezzel megnyugtató módon biztosítják a szerződések termelési fedezetét. a kapcsolatok további javítását célozza az élelmiszerügyi minisztériumnak az a javaslata, hogy a termelőszövetkezetek egy-egy tagjukat állandó jelleggel jelöljék ki az értékesítés lebonyolítására. az e feladatra kijelölt szövetkezeti gazdák hozzáértésének növelése céljából már a télen is szerte az országban tanfolyamokat, bemutatókat szerveztek, s a képzést a jövőben még hatékonyabban kívánják folytatni. a képzett, a szabványokat és a vonatkozó jogszabályokat ismerő értékesítési megbízott jobban tudja képviselni a termelőszövetkezet érdekeit. szakismeretei eleve biztosítékot szolgáltatnak arra, hogy tovább szűküljenek a felvásárlók és a termelők közötti vita lehetőségei. ugyanezt a célt szolgálja az a rendelkezés is, hogy a járási tanácsok felvásárlási osztályai ellenőrzést gyakorolhatnak a területükön működő felvásárló vállalatok fölött.

a felvásárló vállalatok és a termelőszövetkezetek között a szerződések értelmezésével az áruátadás gyakorlati bonyolításával kapcsolatos viták korábban általában a bíróságok előtt oldódtak meg, ami sok felesleges munkával terhelte a bíróságokat. a gazdaságok bizottság éppen ezért elrendelte, hogy a tanácsi szervezeten belül, minden járásban olyan felvásárlási egyeztető bizottságokat kell létrehozni, amelyek a felmerült vitákat, az érvényes jogszabályok keretei között gyorsan és mindkét fél érdekeinek szem előtt tartásával egyezség útján rendezik. a bizottságok megalakultak, s az eddigi tapasztalatok egyértelműen életképességük mellett tanuskodnak. 1963 március 31-ig összesen 1 770 vitás ügyet tárgyaltak, s az esetek 65.5 százalékában egyezséget hoztak létre a felek között. előzetes felmérések szerint az eseteknek mindössze 7-8 százaléka került bíróság elé. az egyeztető bizottságok munkájában, „foglalkoztatottságában”, még meglehetősen nagy aránytalanság tapasztalható. a bizottságok elé került ügyek 89 százalékát a vállalatok kezdeményezték, s csak 11 százalékát a termelőszövetkezetek.

a mezőgazdasági termékek árát - végső soron tehát a szövetkezeti gazdák jövedelmét is - jelentősen befolyásolja a jobb minőségért járó többlet, illetve a minőségi hiányosság miatti levonás. a termelőszövetkezetek és a felvásárló vállalatok árukapcsolatának lényeges eleme tehát az értékesítésre, illetve átvételre kerülő áruk minőségének helyes megállapítása, az ezzel kapcsolatban keletkezett viták gyors és pártatlan eldöntése.

/folyt.köv./

17.15/n

-35-

le

le

bb 52. /országos tanácskozáson... 2. folyt./- szb

az élelmezésügyi és a földművelésügyi miniszter egy közelmúltban megjelent rendelete első ízben átfogóan, minden cikkre kiterjedően szabályozta az ilyen viták eldöntésével kapcsolatos eljárást is, az olyan cikkeknel - például szemestermény, rizs, stb - ahol lehetőség van arra, hogy az eladó és a vevő közösen mintát vegyen a minőségi vitát részben olyan intézetek - országos vetőmagfelügyelőség, országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet, kereskedelmi kamara szakértő bizottsága - döntenek el, amelyek hivatalosan foglalkoznak minőségvizsgálatokkal, részben pedig olyan bizottságok - borminősítő szakbizottság, paprikajelleg megállapító bizottság, mezőgazdasági gyapjuminősítő szakbizottság, stb. - amelyek szakszerűsége és pártatlansága egyaránt biztosított, az olyan, állatértékesítésnél keletkezett minőségi viták eldöntésére, amelyet csak a huskitermelés eredménye alapján lehet véleményezni, a rendelet előírja a próbavágást, a zöltség-gyümölcs, általában a gyorsan romló termékek minőségi vitáinak eldöntése azonnali állásfoglalást követel. A probléma megoldására az egész országot behálózó szakértő szolgálatot szerveztek, a járási tanácsok olyan szakértőket bíztak meg a viták eldöntésével, akik a járás területén a legjobban ismerik a kérdéses cikk természetével, minősítésével, és átadásával kapcsolatos szabályokat.
/mti/

..-

bb 63. szélesednek a magyar- finn kereskedelmi kapcsolatok

i sz/sze szb vg

1963 május 14.

a finn köztársaság és a hazánk közötti kereskedelmi kapcsolatok alakulásáról kért tájékoztatást az mti munkatársa a külkereskedelmi minisztériumban, ahol kérdéseire a következő választ kapta:

országaink közötti kereskedelemnek tradíciói vannak. árucseret forgalmunkat az 1948-ban megkötött és azóta is érvényes - gyakorlatilag évről-évre meghosszabbított kereskedelmi és fizetési megahagyás alapján bonyolítjuk. a legutóbbi meghosszabbítással egyidejűleg - mind export, mind import oldalon - több kontingenst módosítottunk.

/folyt.köv./

18.00/n

-36-

bb 63. /szélesednek a magyar- finn... 1. folyt-6/- szb

annak ellenére, hogy a távolság következtében jelentkező magas fuvar költség kétségtelenül nehezítő körülmény, árucseret forgalmunk mindinkább szélesedik. kereskedelmi forgalmunk kölcsönös növelésére lehetőséget ad a két ország egymástól eltérő gazdasági struktúrája is. ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy e téren az országaink közötti gazdasági kapcsolatokban rejlő lehetőségeket még koránt sem használtuk ki teljesen.

a magyar áruk széles skálája már ismert a finn piacon, azonban több olyan árucikk van, amelyek bevezetésére kedvező lehetőségek nyílnak. a főbb magyar exportcikkek közé tartoznak a hengerelt áruk, timföld hidrát, textilárúk, friss gyümölcsfélék, acél-alumínium kábel, szerszámgépek, ezenkívül különféle élelmiszeripari termékek, motorkerékpárok és fémtömegcikkek.

külkereskedelmünk többek között jelentős mennyiségű cellulózot, különféle papírtermékeket, műrostot és a múlt évtől kezdve ipari szeszt is vásárol finnországból. lehetőséget látunk importcikkeink skálájának szélesítésére, például speciális gépipari berendezésekben.

az élénkülő magyar- finn kereskedelmi kapcsolatok további fejlesztése érdekében jó eszköz többek között a vásárokon, illetve kiállításokon való kölcsönös részvétel is. külkereskedelmünk a múlt évben részt vett a helsinki megrendezett nemzetközi vásáron, ahol önálló pavilont rendezett be. tavaly nyáron „magyar hetet”, rendeztünk helsinki, mely alkalommal több ottani áruházban könnyű- és élelmiszeripari cikkeinkkel ismertettük meg a finn lakosságot. ez évben helsinki kívül más városokban rendezett kiállításokon és szakmai bemutatókon is megjelennek külkereskedelmi vállalatunk cikkei.

a lehetőségek fokozottabb kihasználása is hozzájárulást jelent a magyar és finn üzleti körök szorosabb kapcsolatához. meggyőződésünk, hogy a gyakoribb személyes érintkezés is kereskedelmi forgalmunk kiszélesítését eredményezheti - hangzott a tájékoztatás. /mti/

..-

18.06/n

-37-

bb 59. a vietnami demokratikus köztársaság külügyminiszterének választávirata péter jánoshoz

k küm hné-Lm sr

1963. május 14.

xuan thuy, a vietnami demokratikus köztársaság külügyminisztere táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek jókívánságaiért, amelyeket külügyminiszterre történt kinevezése alkalmából kifejezett./mti/

--

bb 58. meghalt dr. went istván kossuth-díjas debreceni orvosprofesszor

i vid/fm-tné-Lm fm

1963. május 14.

debrecenben május 13-án 64 éves korában váratlanul elhunyt dr. went istván, a debreceni orvostudományi egyetem élettani intézetének igazgatója, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, kossuth-díjas orvosprofesszor. dr. went istván 1932 óta szolgált debrecenben a magyar orvosképzés ügyét, több egyetemi tankönyvet írt. tudományos munkássága külföldön is ismert. az elhunytat a debreceni orvostudományi egyetem saját halottjának tekinti. dr. went istván május 18-án, szombaton délben temetik debrecenben./mti/

--

bb 60. szakszervezeti küldöttségek utaztak el hazánkból

tr-Lm sr

1963. május 14.

a magyar szakszervezetek 20. kongresszusán résztvevő testvéri szakszervezeti küldöttségek közül kedden elutazott hazánkból a kínai, a csehszlovák, a mongol, a koreai, a vietnami, a német demokratikus köztársaság-beli, az olasz, a marokkói, a guineai, a brazilai, a mexikói, a görög, az angolai, az argentinai, a bolíviai, a cejloni, a chilei, az ecuadori, az indonéz, a kenyai, a kongói, a libanoni, a szenegáli és az osztrák szakszervezeti küldöttség.

a csehszlovák szakszervezetek kongresszusára gál lászlónak, a szot titkárának vezetésével magyar szakszervezeti küldöttség utazott prágába.

az elutazó küldöttségeket becll sándor, a szot titkára és a szot elnökségének több tagja bucsúztatta a ferihegyi repülőtéren./mti/

--

18.20/n

-38-

embargo: kedden este 22 óráig!

bb 61. magyar delegáció utazott genfba

k küm hné-Lm sr

1963. május 14.

kedden magyar delegáció utazott genfba, az ENSZ Világűr-bizottság tudományos és technikai albizottságának 1963. évi ülészakára./mti/

--

bb 62. halálos kimenetelű gázolás a ferihegyi műuton - az ismeretlen vezető elmenekült

bb

hné-Lm sr

1963. május 14.

nétfőn este 9 óra tájban a ferihegyi gyorsforgalmi úton egy vecsés felől budapest irányába haladó tehergépkocsi elütötte anka imre 66 éves embert, aki a helyszínen meghalt. az ismeretlen vezető tehergépkocsijával a gázolás után megállás nélkül továbbhajtott. a helyszínen talált üvegcserepekből és a letört alkatrészdarabokból feltehető, hogy a gázolást egy garánt gyártmányú tehergépkocsival követték el. a baleset során a gépkocsi jobb lámpája betört, a jobb sárhányó is megsérülhetett, letört a jobboldali szélességjelző is. a helyszínen talált szélességjelző pálca végén levő piros fagomb anyacsavarral van felerősítve.

a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztálya kéri a gázolás szemtanúit és azokat, akik a gázolásról közvetlen értesülést szereztek, hogy a nyomozás elősegítésére jelentkezzenek személyesen budapest, 14. kerület hungária körút 149. 1.em. 104. számú helyiségben, vagy telefonon a 220-848, 148-as mellékállomáson./mti/

--

bb 64. felgyújtotta lakását - őrizetbe vették

k szb sr

1963. május 14.

a rendőrség közveszélyokozás büntette miatt őrizetbe vette brandóczy ferenc 51 éves rakodómunkás, budapest, 19. kerület zrinyi utca 43 szám alatti lakost. brandóczy május 11-én este ittasan ment naza, a berendezést benzinnel leöntötte és azt meggyújtotta. a lakók segítségével sikerült a tüzet eloltani és továbbterjedését megakadályozni. /mti/

--

18.20/n

-39-

le

bb 65. pest megyei szakmunkás-tanulók vizsgamunkáinak kiállítása
cegléden

t áe/gg-lm fm

1963. május 14.

a ceglédi művelődési házban kiállítást rendeztek,
amelyen a munkaügyi minisztérium 15 pest megyei ipari tan-
intézetének mintegy nyolcszáz tanulója mutatta be vizsgamunkáit.
itt adtak számot szakmájuk ismeretéből kiállított „reमेkeikkel”,
az idén végző ifjú szakmunkások is.

a kiállítást csillag lászló minisztériumi főosztály-
vezető nyitotta meg. az ünnepségen a klsz megyei bizottsága
vándorzászlóval jutalmazta a legjobb szakoktató-munkát végzett
iskolát, a műm 203. sz. ceglédi tanintézetét, amelynek tanulói
a legtöbb és legértékesebb vizsgadarabot mutatták be./mti/

-.-

bb 66. urno kekkonen dunai sétahajózáson

t bc/tm-lm na

1963. május 14.

urno kekkonen és felesége, valamint kísérete
kedden délután dunai sétahajózáson vett részt. a vendégeket
a sétahajózásra elkísérte sarlós istván, a fővárosi tanács
végrehajtó bizottságának elnöke./mti/

-.-

18.41/n

-40-

bb 67. krudy emlékünnepe szülővárosában

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

krudy gyula halálának 30. évfordulója alkalmából
kedden este emlékünnepe rendeztek nyíregyházán, az író
szülővárosában. az ünnepségen barta andrás irodalomtörténész
méltatta krudy gyula életét és munkásságát.

az évfordulóra a megyei könyvtár gondozásában
„krudy és a nyírség”, címmel kiadvány jelent meg, amely
részleteket közöl az író regényeiből, és műveinek jegyzékét
tartalmazza./mti/

-.-

bb 68. baráti találkozó a csehszlovák kulturában

t vt/hné-lm la

1963. május 14.

a cseh elbeszélők és a fényes a tűz lángja című kötetek
megjelenése alkalmából a budapesti csehszlovák kultura és az
európa könyvkiadó kedden este baráti találkozót rendezett a
csehszlovák kultura helyiségében. az összejövetelen, amelyen
kiadói szakemberek, fordítók, könyvtárosok vettek részt, - jelen
volt jiri hájek, a plamen főszerkesztője és egri viktor csehszlo-
vákiai magyar író is.

rudolf holcsik, a csehszlovák kultura igazgatója
köszöntötte a baráti találkozó résztvevőit. biró livia, az
európa könyvkiadó igazgatója bevezetőjében egyebek közt
elmondotta, hogy magyarországon igen népszerűek a cseh és a
román irodalom termékei. ezt bizonyítja, hogy az utóbbi tíz
év alatt mintegy száz mű jelent meg, több mint félmillió pél-
dányban. ezt követően szekeres györgy, az európa könyvkiadó
lektora ismertette a fent említett műveket, amelyekből jancsó
adrien és palotai erzsi részleteket adott elő. dagmar wankeova
cseh és szlovák népdalokat énekelte, zongorán kísért varasdy
emmi./mti/

-.-

bb 69 . kétezerháromszáz székesfehérvári diák országjáráson

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

nagy az érdeklődés székesfehérvárott az évi végi iskolai
kirándulások iránt. csupán ezen a héten, május 13-tól 19-ig
58 székesfehérvári iskolai kirándulócsoporthoz indul az ibusz autó-
buszaival esztergomba, aggtelekre, pécsre és nagyvázsonyba. a
turákon több mint 2 300 diák vesz részt./mti/

-.-

19.10/n

-41-

bb 70. „alacsony mennyezet., - ősbemutató a békés megyei jókai színházban

vid fm/tné-lm fm

1963. május 14.

a békés megyei jókai színház kedden este békéscsabán bemutatta nyiri tiber: alacsony mennyezet című háromfelvonásos drámáját. a darabot miszlai istván rendezte, a főbb szerepeket szendrei ilona, horváth magda, köröstyös istván és tóth miklós alakította./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 40. számú nlr /luisa.../ 1. bek 3. sorában a szöveg helyesen a következő:

... címszerepében lép fel.

/mti/

--

bb 71. időjárásjelentés

gg szb

1963. május 14.

a meteorológiai intézet jelenti május 14-én, kedden 19 órakor:

a hőmérséklet csökken

várható időjárás szerda estig: átvonuló felhőzet, többfelé eső, zivatar. főként a dunántúlon megerősödő északnyugati, északi szél. a hőmérséklet csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán keleten 21-24 nyugaton 17-20 fok között. /mti/

--

20.24/n

-42-

2020

2020

bb 72. egyiptomi filmküldöttség érkezett budapestre

t di/gg-lm la

1963. május 14.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására a szerdán kezdődő egyiptomi filmnapokra ez eldeén fouad-nak, a filmstúdiók tanácsa elnökének vezetésével kedden egyiptomi filmküldöttség érkezett budapestre.

a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent kondor istván, a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának helyettes vezetője, dr. holló gusztáv, a kulturális kapcsolatok intézetének osztályvezetője, ranódy lászló kossuth díjas filmrendező, valamint a külügyminisztérium és kulturális életünk több más képviselője. ott volt boutros abadir, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa, valamint a nagykövetség több tagja.

a filmküldöttség a tervek szerint egy hetet tölt hazánkban, ellátogat az ország különböző vidékeire és találkozik a magyar művésztszadalom képviselőivel./mti/

--

bb 73. az elnöki tanács elnökének vacsorája a parlamentben a finn köztársaság elnöke tiszteletére

t bc/gg-lm la

1963. május 14.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke és felesége kedden este az országház vadásztermében vacsorát adott urho kekkonen, a finn köztársaság elnöke és felesége tiszteletére.

részt vett a vacsorán kádár jános, a minisztertanács elnöke, fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. münnich ferenc államminiszter, gáspár sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, kiss károly, az elnöki tanács titkára, ilku pál művelődésügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, losonczy pál földművelésügyi miniszter és a társadalmi élet több vezető személyisége.

ott voltak a vacsorán a finn köztársaság elnöke kíséretének tagjai, valamint r.s. palas, a finn köztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

21.30/lm

- 43 -

21 40 2020

bb 73. /az elnöki tanács elnökének vacsorája...1.folyt./-lm

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott vacsorán meleghangu pohárköszöntők hangzottak el./mti/

--

bb 74. fogadás a finn újságírók tiszteletére a magyar sajtó házában

t bc/gg szb

1963. május 14.

az urho kekkonen elnököt magyarországra elkísérő 17 tagu finn újságíró csoport tiszteletére szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke és zádor györgy, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője kedden este fogadást adott a magyar sajtó házában.

a fogadáson megjelent darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, a külügyminisztérium több munkatársa, számos magyar újságíró és magyarországon működő több külföldi tudósító.
/mti/

--

- v é g e -

22.42/ szb

-44-

2245

Zseli



M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 150-400, 260-500
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 15.

bb 1. alga - mint gyógyszer, emberi táplálék és takarmány - hazánkban is megszervezik az alga „szabadvizi”, termesztését

i cs/j-lm ká

1963. május 15.

a földművelésügyi minisztérium tanácskozássra hívta egybe az algakutatás, a termesztés, illetve ipari előállítás hazai szakembereit, hogy megbeszéljék ennek a rendkívül értékes és nagy tömeget adó, parányi növényfélének előállításával és felhasználásával kapcsolatos feladatokat. az értekezleten felszólaló tudósok és gyakorlati szakemberek elmondották, hogy japánban, az amerikai egyesült államokban, a szovjetunióban és több más fejlett technikával és fejlett mezőgazdasággal rendelkező országban természetesen sejtes, illetve fonal alakú algát. ezekben az országokban már vannak nagyüzemi algatermesztő és algafeldolgozó telepek. az alga felhasználási lehetőségeire jellemző, hogy gyógyszer, emberi táplálékot és nagy tömegű, értékes takarmány készítenek belőle. a tapasztalatok szerint az alga már egészen kis mennyiségben is jó hatást fejt ki az élelmezésben, illetve a takarmányozásban: katalizátorként működik, s így a vele együtt fogyasztott vagy feletetett táplálékanyagok, takarmányok jobban értékesülnek. de magában az algában is biológiai értékű fenérjék, vitaminok és különböző hatóanyagok vannak.

hazánkban - bár évtizedes múltja van az alga-kutatásnak - csupán a tihanyi biológiai kutató intézet, a szegedi orvostudományi egyetem mikrobiológiai tanszéke és az élelmezésügyi minisztérium szeszipari igazgatósága rendelkezik nagyobb algatenyésztéssel és megfelelő berendezéssel. legutóbb a közegészségügyi és járványügyi állomás szennyvizderítési kísérletet végzett algával. mezőgazdasági alkalmazását baranyában a szentlőrinci mezőgazdasági technikumban kezdték meg, ahol a 25 négyzetméternyi vízterületen termelt algát állatokkal etetik fel.

/folyt.köv./

lc